

БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

Баянхонгор аймгийн худалдаа, зочид буудал,
зоогийн газрын салбарын 2018 оны танилцуулга

2019 ОН

**БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ХУДАЛДАА,ЗОЧИД
БУУДАЛ, ЗООГИЙН ГАЗРЫН САЛБАР
ТАНИЛЦУУЛГА**

2.1.Аймгийн нутаг дэвсгэрт худалдаа эрхлэх,үйл ажиллагаа явуулах бизнесийн орчин нөхцөл бололцоо

Аймгийн төвөөс нийслэл Улаанбаатар хүртэл 630 километр, Өвөрхангай аймаг хүртэл 210 км-ийн зайтай оршдог. Говь, Хангай, Тал хээр хосолсон, цаг агаарын эрс тэс уур амьсгалтай.

Аймгийн зах зээлийн багтаамж өргөн 88359 хүн ам, 26643 өрхтэй бөгөөд нутаг дэвсгэр 116 мянган квадрат километр, аймгийн хилийн урт 1510 километр, үүнээс БНХАУ-тай 130 километр,Өвөрхангай аймагтай 370 километр, Архангай аймагтай 390 километр, Завхан аймагтай 140 километр,Говьалтай аймагтай 480 километр тус тус хиллэдэг. Нийт өрхийн 47,2 хувь буюу 12,6 мянган өрх аймаг, сумын төвд амьдарч байна.

Нийт хүн амын 53,6 хувь нь хөдөө, 46,4 хувь нь аймаг сумын төвд амьдарч байна.

2.2.Тухайн аймгийн худалдааны салбарын үүсэл хөгжил.

Жижиглэн худалдааны газрын тоо

1947 онд эд хэрэглэгчдийн 20 хоршоо, 159 агент, 1958 онд худалдаа бэлтгэлийн 21 анги, 29 дэлгүүр, 242 агент нийт 292 худалдааны газар ажиллаж байсан.

Жижиглэнгийн худалдаа эрхэлдэг цэгийн тоо.

Он	Бүгд	Үүнээс:		
		Дэлгүүр	Агент	Эд хэрэглэгчдийн хоршоо, ХБА
1947	179		159	20
1958	292	29	242	21”

2.3. Худалдааны салбарын өнөөгийн байдал.

Бизнес регистрийн санд бүртгэлтэй худалдааны чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа 275 ААНБ байгаа нь нийт аж ахуйн нэгж, байгууллагын 21,7 хувийг эзэлж байна.

2018 оны байдлаар худалдааны салбарт 4675 хүн ажиллаж байгаа бөгөөд аймгийн нийт ажиллагсдын 11,3 хувийг, Зочид буудал, зоогийн газарт 994 хүн ажиллаж байгаа бөгөөд аймгийн нийт ажиллагсдын 2,3 хувийг эзэлж байна.

**Худалдааны салбар болон зочид буудал,
зоогийн газарт ажиллагсадын тоо**

	2014		2015		2016		2017		2018	
	Дүн	Аймгийн нийт ажиллагсдад эзлэх хувь	Дүн	Аймгийн нийт ажиллагсдад эзлэх хувь	Дүн	Аймгийн нийт ажиллагсдад эзлэх хувь	Дүн	Аймгийн нийт ажиллагсдад эзлэх хувь	Дүн	Аймгийн нийт ажиллагсдад эзлэх хувь
Худалдааны салбарын ажиллагсдын тоо	2906	7,7	2611	6.7	3095	7,7	4428	10,8	4675	11.3
Зочид буудал, зоогийн газрын ажиллагсдын тоо	991	2,6	459	1,2	601	1,5	863	2,1	994	2.3

2018 онд худалдаа үйлчилгээний салбарын нэмэгдэл өртөг аймгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 31,5 хувийг эзэлж байна.

**АЙМГИЙН ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНД ХУДАЛДАА
ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ САЛБАРЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ**

	2015	2016	2017	2018
Аймгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүн/сая, төгрөг/	349375,7	347958,2	400759.6	436000.0
Аймгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүний дүнд эзлэх хувь	100	100	100	100
Хөдөө аж ахуй	51,7	44,6	43.7	42.7
Аж үйлдвэр, барилга	17,4	23,7	26.0	25.8
Үйлчилгээ	30,9	31,7	30.3	31.5

2018 онд худалдааны чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа Аж ахуйн нэгж байгууллагуудаас 37 ААН-ийг түүврээр сонгон ҮСХорооноос ирүүлсний дагуу статистик мэдээнд улирал тутам хамруулсан.

Дээрх сонгогдон ирсэн Аж ахуйн нэгжийн 2018 оны нийт борлуулалтын орлого 51,5 тэрбум төгрөгт хүрч, өнгөрсөн оныхоос 64,9 хувиар өсчээ.

ХУДАЛДААНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛ

/Сонгогдсон ААН-ийн дүнгээр/

Үзүүлэлт	2015	2016	2017	2018	2018/2017
Нийт борлуулалт /сая төгрөг/	23317,8	25136.6	31253.2	51521.9	164,9

2018 онд зочид буудал, зоогийн газрын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа Аж ахуйн нэгж байгууллагуудаас 18 ААНэгжийг түүврээр сонгон ҮСХорооноос ирүүлсний дагуу статистик мэдээнд улирал тутам хамруулсан.

Дээрх сонгогдон ирсэн Аж ахуйн нэгжийн нийт орлого 512,7 сая төгрөг байгаа нь өнгөрсөн оныхоос 36,0 хувиар өсчээ.

ЗОЧИД БУУДАЛ, ЗООГИЙН ГАЗРЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ

/Сонгогдсон ААН-ийн дүнгээр/

Үзүүлэлт	2015	2016	2017	2018	2018/2017
Нийт орлого /сая төгрөг/	176,6	380,8	376,8	512,7	136.0

ДҮГНЭЛТ

Тухайн аймгийн худалдаа, зочид буудал, зоогийн газрын салбарын нийт орлого өмнөх оныхоос өссөн нь манай хувийн хэвшилд ажиллаж байгаа иргэд, бизнес эрхлэгчдийн зүтгэл, мөн банкны байгууллагуудын жижиг бизнес эрхлэгчдийг дэмжиж зээл олгож байгаа нь нөлөөлжээ.

Сүүлийн жилүүдэд аймгийн худалдаа үйлчилгээний салбарт бизнесийн таатай орчин бүрдэж байгаа бөгөөд эрүүл ахуйн шаардлага хангасан, бизнесийн жишигт нийцсэн худалдаа үйлчилгээний төвүүд бий болсон нь аймгийн нийт иргэд өргөн сонголт, соёлтой үйлчилгээ авах бүрэн боломжийг бүрдүүлээ.

Санал:

Аж ахуй нэгж байгууллага шинээр бий болоход тодорхой босго тавьж өгөх

Судалгааны хамрах хугацаа: 2014-2018 оны гүйцэтгэл

Ашигласан материал:

Жилийн эцсийн мэдээ тайлан

Монгол улсын статистикийн эмхэтгэл

Статистикийн шинжилгээ судалгаа хийх гарын авлага ҮСХ 2007 он

Улсын ДНБ-ний урьдчилсан гүйцэтгэл-2018 он

Ажиллах хүчний судалгааны үр дүн

www.nso.mn

www.1212.mn